

Projekty MV za 200 mil. Kč k modernizaci veřejné správy nevedly: úřady práci nezjednodušily, občané jim stále musí hlásit i to, co stát už dávno ví

22.1.2024 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Celkem 200 milionů korun, které vydalo Ministerstvo vnitra (MV) od roku 2009 na tři projekty modernizace veřejné správy, k její modernizaci nevedlo.

TISKOVÁ ZPRÁVA KE KONTROLNÍ AKCI č. 22/06 – 22. ledna 2024

Ministerstvu vnitra se nepodařilo dokončit plánovanou reformu veřejné správy, která měla zpřehlednit, zjednodušit a zrychlit činnosti jednotlivých úřadů. Nedošlo k zamýšlenému snížení nákladů ani poklesu administrativní zátěže občanů. Ti musí nadále úřadům oznamovat informace, které stát již k dispozici má. V ČR stále není dodržována zásada „only once“ (pouze jednou), vytyčená vládou v roce 2018, že totiž obíhat mají data, nikoliv lidé. Zjistil to NKÚ při kontrole MV zaměřené na vynakládání peněžních prostředků k zajištění modernizace veřejné správy.

NKÚ se v kontrole zaměřil především na projekt PMA 3 (procesní modelování agend), na nějž MV v letech 2017–2023 vynaložilo 121,7 mil. Kč. Přínos projektu pro občany i úřady vyhodnotil NKÚ jako minimální a vynaložení finančních prostředků jako neúčelné. Nebyl totiž splněn hlavní cíl projektu – zpřehlednit, zjednodušit a zrychlit činnost úřadů a zvýšit kvalitu veřejné správy. Do výše 35 mil. Kč byl projekt i neefektivní, protože po šesti letech jeho trvání byla do praxe zavedena pouhá čtyři z celkem 56 navržených opatření, která měla občanům usnadnit řešení úředních záležitostí.

Jedno z těchto opatření například umožnilo ženám zvolit si od roku 2022, zda budou používat své příjmení v přechýlené či nepřechýlené formě. Další do praxe zavedená opatření spočívala např. v tom, že MV vytvořilo pro občany návody, tzv. „průvodce životními událostmi“, které však namísto zjednodušení konkrétních agend jen popisují, jak má občan postupovat např. při ztrátě dokladů či úmrtí v rodině.

Řadu problémů, které občanům ztěžují řešení jejich životních situací, MV sice identifikovalo, ale nevyřešilo. Například jsou dosud nedostupné online platby správních poplatků, přestože zavedení centrální platební brány začalo MV připravovat již v roce 2018. Občané tak v některých případech stále musí nakupovat papírové kolky.

Rodiče jsou i nadále povinni hlásit narození svého dítěte zdravotní pojišťovně, ačkoliv matriky zadávají tento údaj do informačního systému, a tudíž do centrálního registru pojištěnců. Stejně tak jsou občané povinni v některých případech informovat úřady do osmi dnů o úmrtí svého blízkého – někdy i pod hrozbou až dvacetitisícové pokuty –, přestože stát má tuto informaci k dispozici, pouze ji nedokáže včas zpracovat a sdílet.

Samo MV také navrhovalo, aby se odstranila povinnost uvádět v občanském průkazu trvalý pobyt. Občanům by tak odpadla povinnost měnit doklad při každém stěhování a stát by ušetřil náklady na výrobu nových dokladů. Do roku 2023 se však Ministerstvu vnitra nepodařilo tuto změnu zavést do praxe. Občané jsou tedy při každé změně trvalého pobytu nadále povinni žádat o výměnu

občanského průkazu.

V projektu PMA 3 vytvářelo MV tzv. kompetenční modely úředníků. Ty měly nově definovat požadavky na jejich odbornost, znalosti a dovednosti. NKÚ zjistil, že minimálně na 13 z 15 těchto kompetenčních modelů vynaložilo MV peněžní prostředky nehospodárně. Informace v nich obsažené byly totiž ještě před samotným zahájením projektu veřejně dostupné na webu „Národní soustava povolání“, jež spravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Pouhé převzetí informací vyhodnotil NKÚ jako skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně až do výše 7 mil. Kč, což je částka, která byla vyčleněna na tvorbu kompetenčních modelů.

Pokud byste se např. chtěli dozvědět, kolik bylo vydáno dokladů, uzavřeno sňatků, kolik se narodilo dětí nebo jakými částkami stát přispívá obcím a krajům k financování výkonu státní správy v přenesené působnosti, klikněte na interaktivní přílohu zde:
<https://www.nku.cz/scripts/detail.php?id=13562>.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/projekty-mv-za-200-mil--kc-k-modernizaci-verejne-sp-ravy-nevedly:-urady-praci-nezjednodusily--obcane-jim-stale-musi-hlasit-i-to--co-stat-uz-davno-vi-id13703>